

3.3 Sivistystoimi

Sivistystoimen toista neljänestä on hallinnut liikuntahallin valmistuminen sekä sen käyttöönottoon valmistautuminen. Koululiikuntavälineitä on tilattu ja lisätarpeita arvioidaan syksyn aikana. Investoinneista valmiina alkaa olla myös kirjaston ryhmätyöskentelytilan eli palvelutilan rakentaminen sekä yleisurheilukentän hankinnat. Palvelutilaa on suunniteltu myös kahden kirjastohankkeen avulla. AVIn rahoittaman hankkeen kautta on mm. palkattu pariksi kuukaudeksi työntekijä valmistelemaan palvelutilan käyttöönottoa ja olemaan mukana lasten osaston uusimisessa.

Yhteiskoulu, liikuntahalli ja kirjasto valmistautuvat yhdessä niiden yhteisiin avajaisiin ja avoimiin oviin perjantaina 30.9.2022.

3.3.1 Hallinto

Hyvinvointivaliokunta on kokoontunut kaksi kertaa kesä-elokuussa. Hyvinvointivaliokunta on vahvistanut koulujen tuntikehykset lukuvuodelle 2022-2023 sekä käsitellyt koulujen kehittämiskohteet ja valinnut uudet lukuvuotta 2022-2023 varten. Elintapaohjauksen kuntamalli on myös esitelty. Valiokunnassa on hyväksytty Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma toimenpideoisioineen sekä Alajärven kaupungin sekä Vimpelin ja Lappajärven kuntien paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.

	Budjetti	Bu-muutos	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot				66.659,48	-66.659,48	-100,0
Toimintakulut	-109.830		-109.830	-75.033,67	-34.796,33	68,3
Toimintakate	-109.830		-109.830	-8.374,19	-101.455,81	7,6
Tilikauden yli/alijäämä	-109.830		-109.830	-8.374,19	-101.455,81	7,6

3.3.2 Perusopetus

Perusopetuksessa jatkuvat muutamat hankkeet: Lukutaito sekä korona-avustus. Ensimmäinen Harrastaminen Suomen malli -hanke päättyi kesäkuussa ja siitä on tehty elokuussa loppuselvitys. Uusi HSM-hanke käynnistyy elokuussa hyväksi havaitun mallin pohjalta; hankerahan vähenemisen myötä harrastustoiminta keskitetään luokille 1.-6. Luokkien 7.-9. aktivoimiseksi käytetään kerho-hankkeen rahoitusta. Länsirannan koululla on selkeät suunnitelmat 100 vuotta koulutusta Karvalassa -juhluvuoden viettämiseksi.

Rantakankaan koulun siirtymisen valmistelu on aloitettu jo lukuvuoden 2022-2023 alussa. Oppilasmäärät on tarkistettu sekä tarvittavat opetustilat sekä opettajamäärä määritelty. Sijoittuminen tulee tapahtumaan elokuussa 2023 kuten on aiemmin suunniteltu. Vielä on päättämättä lukuvuoden 2023-2024 esiopetusryhmien määrä, mikä vaikuttaa opetustila- ja opettajatarpeeseen.

	Budjetti	Bu-mu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	41.580		41.580	77.986,72	-36.406,72	187,6
Toimintakulut	-2.575.763		-2.575.763	-1.754.579,20	-821.183,80	68,1
Toimintakate	-2.534.183		-2.534.183	-1.676.592,48	-857.590,52	66,2
Poistot ja arv.a	-30.799		-30.799	-21.755,77	-9.9043,23	70,6
Tilikauden yli/alijäämä	-2.564.982		-2.564.982	-1.698.348,25	-866.633,75	66,2

3.3.3 Peruskoulujen yhteinen toiminta

Kuraattoripalvelu-hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun ja se on tuonut odotettua yhteisöllistä toimintaa niin perusopetukseen kuin toisellekin asteelle, erityisesti Jamille. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on ennätysmäärä osallistujia; henkilöstömäärä riittää juuri ja juuri toiminnan pyörittämiseen; lisäystä on edelliseen lukuvuoteen verrattuna yksi ohjaaja. Valmistavaa opetusta annetaan kuten loppuneena lukuvuotena: laskennallisesti 2,5 pv/viikko. Lisäksi ulkomaalaisten kieli- ja lukutaitoa edistetään käynnissä olevalla Lukutaito-hankkeella.

Hyvinvointialueelle kunnan työntekijöistä siirtyy vain yksi. Tarvittavat toimet ja selvitykset on tehty.

	Budjetti	Bu-mu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	23.000		23.000	97.100,63	-74.100,63	422,2
Toimintakulut	-663.320		-663.320	-384.243,28	-279.076,72	57,9
Toimintakate	-640.320		-640.320	-287.142,65	-353.177,35	44,8
Tilikauden yli/alijäämä	-640.320		-640.320	-287.142,65	-353.177,35	44,8

3.3.4 Lukio

Lukion opiskelijamäärä oli tammikuussa 54 (v. 2021 51 ja v. 2020 58). Yhteishaun mukaan näyttää siltä, että opiskelijamäärä laskee lukuvuodeksi 2022-2023. Ensisijaisia hakijoita oli vain 9. Lukion alkavia on elokuussa 15, joista kaksi on vaihto-opiskelijaa; opiskelijamäärä on yhteensä 49. Opiskelijatiimit ovat aloittaneet työskentelynsä; opiskelijat ovat mm. ehdottaneet uusi opiskelijaetuja.

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	32.235		32.235	20.097,92	12.137,08	62,3
Toimintakulut	-758.148		-758.148	-482.711,57	-275.436,43	63,7
Toimintakate	-725.913		-725.913	-462.613,65	-263.299,35	63,7
Poistot ja arv.a	-55.492		-55.492	-33.829,46	-21.662,54	61,0
Var ja rah mu				15.625,82	-15.625,82	-100,0
Tilikauden yli/alijäämä	-781.405		-781.405	-480.817,29	-300.587,71	61,5

3.3.5 Ammatillinen ja muu koulutus

Uudet toimintakaudet ovat käynnistyneet ja niin Järvilakeuden kansalaisopistolle kuin Härmänmaan musiikkiopistolle on osoitettu tarvittavat tilat. Lukion ja kansalaisopiston yhteistyössä suunnittelema Taiteen monet maailmat -kurssi (lukion KU 4-kurssi) ei toteudu vähäisen osallistujamäärän takia.

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-74.500		-74.500	-42.330,84	-32.169,16	56,8
Toimintakate	-74.500		-74.500	-42.330,84	-32.169,16	56,8
Tilikauden yli/alijäämä	-74.500		-74.500	-42.330,84	-32.169,16	56,8

3.3.6 Kirjasto

Kirjaston touko-elokuuta on värittänyt palvelutilan loppuun saattaminen, mm. levysoittimen käyttöohjeiden teko. Lisäksi kirjasto sai elokuun alussa tilaamansa tilasuunnitelman kirjastosta. Suunnitelman pohjalta on uudistettu lähinnä lasten ja nuorten osasto. Kirjasto on mukana avoimien ovien suunnittelussa. Kuten tilasto kirjastotoimesta osoittaa, kirjaston käyttö on kaikilla mittareilla palannut lähelle koronaa edeltäneelle tasolle jo vuonna 2021. Tämän vuoden tavoitteiden mukaan kokoelmaa on saatu karsittua. Poistot on tehty suunnitelmallisesti ja ammattitaidolla. Poistetuissa kirjoissa oli paljon mm. kaksoiskappaleita kirjastoautoajoilta. Nyt kokoelman koko alkaa lähetä maakunnan keskiarvoa. Kokoelman pienentäminen ja poistot ovat mahdollistaneet myös mm. lasten ja nuorten osaston uusimisen.

Tilasto kirjastotoimesta:

	2017	2018	2019	2020	2021
Kokoelma	63 436	60 227	61 098	60 709	54 880
Lainat	48 885	51 525	48 205	36 682	43 956
Käynnit	39 839	39 992	38 812	30 788	34 139
Aukiolotunnit	2 137	3 783	4 760	3591	4922
Lainoja / asukas	15,39	16,41	15,66	12,24	15,03
Näyttelyt*	18	21	22	15	23
Tapahtumat*	37	32	24	7	31

Omatoimikirjasto otettiin käyttöön kesäkuussa 2018.

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1.600		1.600	10.818,89	-9.218,89	676,2
Toimintakulut	-184.025		-184.025	-133.519,85	-50.505,15	72,6
Toimintakate	-182.425		-182.425	-122.700,96	-59.724,04	67,3
Tilikauden yli/alijäämä	-182.425		-182.425	-122.700,96	-59.724,04	67,3

3.3.7 Vapaa-aika

Vapaa-aikatoimi vastaa Lappajärven kunnan liikunta-, nuoris- ja kulttuuripalveluista. Vapaa-aikatoimi toimii myös liikunta-alueiden kunnossapidossa yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Vapaa-aikatoimen toisen vuosineljänneksen päätoimenpiteet ovat keskittyneet liikuntahallin käyttöönottoon. Vapaa-aikatoimessa työskenteli kesätyöntekijöinä 2 työntekijää; 1 liikuntapalveluissa, 2 liikunta-alueiden hoidossa sekä 2 kulttuuripalveluissa. Kanavapuiston esteetön luontopolku -hanke on raportointivaiheessa ja käytännön työn osalta kohteesta puuttuvat enää kivet sekä pääopaste. Vapaa-aikatoimi on jakanut liikunta- ja muiden harrastetilojen käyttövuorot elokuun alussa ja vuorot ovat päivitetty Timple-palveluun. Vapaa-aikatoimi on vastannut liikuntahallin käyttöönotosta ja kalustamisesta yhdessä sivistystoimen kesken. Liikuntapalveluiden järjestämä kuntosalitoiminnan toinen laskutus on toteutettu, vuoden arvioidut käyttömaksutulot kasvavat tänä vuonna lähes 12 000 euroon. Kuntosaliasiakkaana elokuun loppuun mennessä on jo 123 kotitalousasiakkuutta. Liikuntatoimen tukemia tapahtumia kesän osalta toteutui mm. Lappajärven ympäripyöräily, Tulivuorijuoksu, Lappajärven ympäripyöräily -tapahtuma. Lisäksi liikuntatoimi järjesti uimahalliuimakoulun, frisbeegolf-kilpailun, tenniskurssin sekä kesän jumppatuokioita. Kulttuuripalvelut järjestivät yhteistoiminnassa Järvilakeuden kansalaisopiston kanssa Kuvataideleirin sekä Maisemassa näyttelyn Galleria Lappavillaan. Kulttuuripalvelut järjestivät seurakunnan kanssa yhteistoiminnassa Pianoresitaalin. Lisäksi kulttuuripalvelut järjestivät työntekijän Lappajärven kotiseutumuseoon. Nuorisopalveluiden järjestämä Meidän Tila – ohjauspalvelu oli tauolla 17.6.-7.8.2022. Keväällä nuorisofoorumi järjesti koulunpäättäjäisjuhlat nuorisotiloilla. Nuorisopalvelut olivat mukana keväällä järjestetyssä Nuorten Feel good -päivässä.

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	7.000		7.000	6.303,85	696,15	90,1
Toimintakulut	-385.764		-385.764	-225.823,35	-159.940,65	58,5
Toimintakate	-378.764		-378.764	-219.519,50	-159.244,50	58,0
Poistot ja arv.a	-5.956		-5.956	-3.535,98	-2.420,02	59,4
Tilikauden yli/alijäämä	-384.720		-384.720	-223.055,48	-161.664,52	58,0

Etsivä nuorisotyö

Lappajärvi

- Kesätyöleiri toteutettiin 1. – 5. 8. 2022, osallistujia 5 nuorta
- Jamin aamukahvit aloitettu taas elokuussa
- Etsivä kävi 7lk ryhmäytymispäivässä – lukiolaisten ryhmäytymispäivä ei sopinut aikatauluihin
- Lappajärvelle suunnitteilla tyttöjen olohuoneryhmä moniammatillisesti toteutettuna 15 + ikäisille
- Jamin ryhmäytymispäivä lyöty lukkoon 6.9.

- Tulossa asuntolassa asuville omaa toimintaa yhteistyössä kuraattorin kanssa, tavoitteena tutustuttaa paikkakunnan harrastuksiin, saada heidät tutustumaan toisiinsa ja saada heille sisältöä pitkiin iltoihin

3.3.8 Varhaiskasvatus

Kunta siirtyi ostamaan varhaiskasvatuspalvelun Alajärven kaupungilta 1.8.2022. Siirtymä sujui niin asiakkaiden kuin henkilöstönkin näkökulmasta huomaamattomasti, mikä olikin tarkoitus.

Lappajärven kunta ja Alajärven kaupunki hiovat vielä elo-syyskuussa talouden toimintamalleja. Henkilöstö on osallistunut koko varhaiskasvatusväen yhteiseen kehittämispäivään 3.9.2022. Vuoden 2022 lopussa tehdään vielä henkilöstölle kysely palveluntuottajavaihdoksesta ja sen onnistumisesta.

	Budjetti	Bu-mu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot				316,20	-316,20	-100,0
Toimintakulut	-1.334.631		-1.334.631	-843.625,50	-491.005,50	63,2
Toimintakate	-1.334.631		-1.334.631	-843.309,30	-491.321,70	63,2
Poistot ja arv.a				-910,63	910,63	-100,0
Tilikauden yli/alijäämä	-1.334.631		-1.334.631	-844.219,93	-490.411,07	63,3

Vuoden 2022 haasteet toiminnassa ja taloudessa

Valmistavan opetuksen oppilasmäärä vaihtelee alkusyksystä lähes viikoittain. Tilanteen toivotaan tasaantuvan ja resurssoinnin olevan riittävä. Hintojen nousu tuo lisäpainetta yhteiskoulun keskuskeittiöön; vielä hintojen nousu ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta, mutta tilanne voi muuttua vielä loppuvuodesta. Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa joudutaan nostamaan määrärahoja ainakin elintarvikkeiden sekä oppimateriaalihankintojen kohdalla, vaikka talousarvion teon yhteydessä on ohjeistettu tekemään nolla budjettia.

Sivistystoimi yhteensä

	Budjetti	Bu-mu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	105.415		105.415	279.283,69	-173.868,69	264,9
Toimintakulut	-6.085.981		-6.085.981	-3.941.867,26	-2.144.113,74	64,8
Toimintakate	-5.980.566		-5.980.566	-3.662.583,57	-2.317.982,43	61,2
Poistot ja arv.a	-92.247		-92.247	-60.031,84	-32.215,16	65,1
Var ja rah mu				15.625,82	-15.625,82	-100,0
Tilikauden yli/alijäämä	-6.072.813		-6.072.813	-3.706.989,59	-2.365.823,41	61,0